

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

Arkivsak

20/11398-76

Saksbehandler

Christine B. Hermansen

Saksgang

Hovedutvalg for kultur, folkehelse,
tannhelse og idrett

Møtedato

24.11.2022

Oppfølging av museumsutredningen - orientering om kulturarv utenfor de konsoliderte museene

Innstilling fra fylkesdirektøren

Saken tas til orientering.

Bakgrunn og saksgang

Hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett fattet følgende vedtak i sak 11/21, punkt 5:

«Viktig kulturarv står utenfor de konsoliderte museene. Hovedutvalget ber administrasjonen utrede alternative løsninger overfor museer som i dag er på utsiden, men som likevel bør inkluderes i fylkeskommunens ansvarsområde. Bl.a. ønsker vi at det inviteres til dialog om ytterligere konsolidering.»

Denne saken beskriver oppfølgingen av museumsutredningen på dette vedtakspunktet.

Hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Museumsutredningen ble vedtatt av hovedutvalg for kultur, folkehelse, tannhelse og idrett i sak 11/21 24.03.2021. Her heter det:

Fra regionalt administrativt hold synes ikke nye runder med konsolidering å være en oppgave som fylkeskommunen bør målbære. Det er fortsatt uenigheter internt i museumssektoren i fylket etter konsolideringen som fant sted for over 10 år siden. Dette taler imot videre konsolidering som en oppgave fylkeskommunen bør stå i spissen for. Eventuell konsolidering bør komme som initiativ fra museumssektoren selv (side 28).

I Meld. St 23 (2020-2021) *Musea i samfunnet. Tillit, ting, tid* som ble lagt frem 26.03.2021, legges det ingen føringer for fremtidige konsolideringer som kan tenkes å følge av regionreform eller overføring av Forsvarsmuseene fra Forsvarsdepartementet til Kulturdepartementet.

Om de geografisk baserte konsolideringene som ble gjennomført under museumsreformen i perioden 2002-2008 (og i noen tilfeller etter), sier meldingen at de fleste tidligere fylkene synes å ha funnet et tjenlig antall museumsenheter.

Med unntak av Vestfoldmuseene IKS, er de fleste museene og kulturarvsorganisasjonene i Vestfold og Telemark organisert som stiftelser. En stiftelse er etter Stiftelseslovens §2 en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon selvstendig er stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. Stiftelser er en selveiende, selvstendig juridisk enhet, med stor grad av autonomi. Fylkeskommunen har ikke myndighet til å påvirke omdanninger eller konsolideringer av stiftelser utover driftstilskudd.

I HKFTI-sak 79/21 ble det vedtatt nye retningslinjer for tilskuddsordningen *Fylkeskommunale utviklingsmidler til formidling av kulturarv*, som en oppfølging av vedtaks punkt 7 i HKFTI-sak 11/21:

Hovedutvalget ønsker en gjennomgang av kriteriene til fylkeskommunale utviklingsmidler til formidling av kulturarv. Målet med tilskuddsordningen må være å sikre formidling av kulturarv i hele fylket, også på utsiden av de konsoliderte museene, og med særlig fokus på frivilligheten. Hovedutvalget ønsker å øke tilskuddsposten med 1 million, og ber kulturarv komme tilbake med et forslag til omprioritering innenfor egen ramme.

De nye retningslinjene som ble vedtatt i HKFTI-sak 79/21, sier at: *Formålet med tilskuddsordningen er å sikre formidling av kulturarv i hele fylket, med særlig fokus på den organiserte frivilligheten.* I HKFTIs møte 03.03.2022 ble det gitt en muntlig orientering om hvordan seksjon for kulturarv omprioriterer midler fra egen ramme over to år for å imøtekomme vedtaket i HKFTI-sak 11/21 punkt 7. Seksjonen vil fra 2023 oppfylle vedtaket om å øke tilskuddsposten med én million kroner. Fylkeskommunale utviklingsmidler til formidling av kulturarv for 2023 vil være 1 625 000 kroner.

Aktører fra Drangedal bygdetun og Bø museum har i 2022 på eget initiativ dannet paraplyorganisasjonen SOGA, hvor Drangedal bygdetun, Bø museum og Evju bygdetun hittil er med i nettverket. SOGA venter nå på registrering i Brønnøysundregistrene, og har hatt kontakt med fylkesadministrasjonen. SOGA har som formål å bli en paraplyorganisasjon av frivilligstyrte museum, historielag og bygdetun for å koordinere museumsdrift og representere nettverket av de tilsluttede museum, bygdetun og historielag. SOGA har lyktes med å fremforhandle egen avtale med KulturIT som drifter digitaltmuseum.no om publisering av materiale som foto og gjenstandssamlinger.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser.

Saken legges frem til orientering for hovedutvalget, og har ingen økonomiske, administrative eller juridiske konsekvenser.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål.

Kulturarvssektoren bidrar gjennom sin virksomhet til FNs bærekraftsmål 11 - bærekraftige byer og samfunn, spesielt delmål 11.4: Styrke innsatsen for å verne om og sikre kultur- og naturarven i verden. Sektoren bidrar også til måloppnåelse innenfor bærekraftsmål 4 - god utdanning og 10 - mindre ulikhet.

Fylkesdirektørens vurdering

Museumssektoren har gitt gode tilbakemeldinger på nåværende organisasjonsform og samarbeidet med fylkeskommunen, og sektoren har ikke selv presentert ønsker om ytterligere konsolideringer. Det er viktig at eventuelle initiativ til ytterligere konsolideringer kommer fra sektoren selv.

Gjennom å endre retningslinjene til å ha særlig fokus på den organiserte frivilligheten og øke midlene til tilskuddsordningen *Fylkeskommunale utviklingsmidler til formidling av kulturarv*, er muligheten for finansiere tiltak innen kulturarv som står utenfor de konsoliderte museene styrket. Det er registrert en økende interesse blant kulturarvsorganisasjonene som står utenfor de konsoliderte museene for å søke denne tilskuddsordningen.

Arbeidet Drangedal bygdetun og Bø museum har gjort for å starte paraplyorganisasjonen SOGA for kulturarv som står utenfor de konsoliderte museene, er svært hensiktsmessig. Arbeidet som blant annet er gjort for å fremforhandle en felles, tilpasset avtale med KulturIT om digitaltmuseum.no, er sentralt for å samle viktig kulturarvsmateriale utenfor de konsoliderte museene i samme database som den de konsoliderte museene og andre aktører bruker. Fylkesdirektøren ser frem mot å følge utviklingen av denne paraplyorganisasjonen videre.